

Activiteitenverslag 2018

Inter **energa**

Intergemeentelijk samenwerkingsverband voor energiedistributie

Activiteitenverslag 2018

Jaarvergadering d.d. 25 juni 2019

INHOUD

WOORD VOORAF	4
VOORSTELLING VAN DE DISTRIBUTIENETBEHEERDER	5
IDENTITEIT	6
DEELNEMERS PER 31 DECEMBER 2018	7
CONTACTMOGELIJKHEDEN	8
DISTRIBUTIEGEBIED PER 1 JANUARI 2019	9
BESTUUR EN TOEZICHT PER 31 DECEMBER 2018	10
VERSLAG VAN DE RAAD VAN BESTUUR	11
MARKTWERKING	12
• Decreet lokaal bestuur	12
• Vastleggen statutaire einddatum en duurtijd	12
• Inter-energa, Inter-aqua en Inter-media stellen fusie voor	12
• Distributienettarieven – stand van zaken	13
• Bevestiging aanduiding Fluvius System Operator als werkmaatschappij	15
• Statutenwijziging Fluvius System Operator	15
• Invoering digitale meter	16
• DNB's als databeheerder	17
• Opladinfrastructuur voor elektrische voertuigen	18
• Actieplan Energiefraude	19
• Conversie laag- naar hoogcalorisch aardgas	19
• Stopzetting activiteiten door energieleveranciers	20
ALGEMEEN BELEID	21
• Investeringsplannen 2019-2022	21
• Budget 2018-2021	21
• Vastleggen niet-gereguleerde tarieven	21
• Aanpassing verkavelingsreglementen	21
• Algemene voorwaarden aanleg- en aansluitingswerken	21
• Verlenging retributiereglement	21
• UBO-register	22
• Verkoop groenestroom- en warmtekrachtcertificaten	22
• Borgstelling thesauriebewijzenprogramma	23
• Memorandum gemeenteraadsverkiezingen	23
• Deelname Proof of Concept Internet of Energy	23
• Synergrid	24
• Samenwerkingsovereenkomst Elia	24
• Warmteactiviteiten	24

DIENSTVERLENING	25
Distributienetbeheer	25
• Naar een omslag in het elektriciteitssysteem	25
• Kwaliteit van de dienstverlening	26
• Omgevingsloket	26
• Nieuwe meterkast voor digitale meters	27
• Openbare verlichting	27
• Proefproject met 'slimme ledverlichting'	28
Sociaal	29
• Energieleveringen sociale leverancier	29
• Budgetmeters	29
• Communicatie met de klanten	30
• Initiatief duidelijkere energiefactuur	30
Ecologisch	31
• Duurzaamheids- en klimaatdoelstellingen	31
• Energierapport voor lokale besturen	32
• Vergelijk je energieverbruik	32
• BENOveren en energiepremies	33
• Nieuwe regelgeving energiepremies 2019	34
• Energiemanagement lokale besturen	35
• REG-actie - Dakisolatie	35
EANDIS/INFRAX - FLUVIUS	36
• Fusie tot Fluvius System Operator van Eandis en Infrax	36
• Organisatieschema Fluvius System Operator	36
• Regioerschikking operationele diensten Fluvius	37
• Ontbinding Fluvius cvba	38
• Synductis	38
• Open data	39
• Innovatieve projecten	39
• Ecobossen-project	40
• Eandis en Infrax ontwikkelen proefproject 'zonnedelen'	40
VERKLARENDE WOORDENLIJST	41

WOORD VOORAF

Geachte lezer,

Dit activiteitenverslag sluit het laatste werkingsjaar van deze legislatuur af binnen Inter-energa. Ik denk dat iedereen het roerend met mij eens is dat we de afgelopen zes jaar heel wat memorabele momenten binnen de sector mochten meemaken. Er werden belangrijke beslissingen genomen, zowel over de toekomstige werking en dienstverlening van onze opdrachthoudende vereniging als over de maatschappelijke context waarbinnen we onze activiteiten ontplooiën. U leest er meer over in dit activiteitenverslag.

In het licht van de herschikking van de distributiesector in Vlaanderen, een speerpunt binnen deze legislatuur, was de beslissing tot fusie van de werkmaatschappijen Eandis en Infrax een belangrijke stap in de verdere rationalisering van het distributienetbeheer. De idee van een integratie is stelselmatig gegroeid uit de vaststelling dat samenwerking tussen beide bedrijven op vele terreinen loont.

Onder impuls van Inter-energa, en samen met de Vlaamse energie-, kabel- en rioolnetbeheerders Gaselwest, IMEA, Imewo, Intergem, Infrax West, Inter-aqua, Inter-media, Iveg, Iveka, Iverlek, PBE, Riobra en Sibelgas, ontstond op 1 juli 2018 onze gezamenlijke werkmaatschappij Fluvius System Operator.

Fluvius neemt niet alleen het netbeheer voor aardgas en elektriciteit voor heel Vlaanderen op zich, ook riolerings- en kabelactiviteiten maken daar deel van uit. Die multi-utility-aanpak (meerdere nutsvoorzieningen binnen één bedrijf) zal binnen Fluvius voor financiële en operationele efficiëntie zorgen. Daar worden onze klanten en de gemeenten, onze aandeelhouders, alleen maar beter van.

Vandaag bieden we alle 300 Vlaamse lokale besturen en hun inwoners toekomstgerichte netwerkoplossingen, warmtenetten, openbare verlichting, telecom en riolering. Ook in de realisatie van hun klimaatdoelstellingen en strijd tegen energiearmoede kunnen ze onverminderd op onze steun en inzet blijven rekenen.

Binnen het distributienetbeheer zijn er belangrijke uitdagingen voor de toekomst. Denk aan het behalen van de doelstellingen binnen het Burgemeestersconvenant en het realiseren van de energietransitie in Vlaanderen. Zo start vanaf 1 juli 2019 de plaatsing van de digitale energiemeter. Dat is een belangrijk instrument om de verdere overstap van centrale naar decentrale energieproductie te kunnen maken en de netten in dat nieuwe landschap goed en efficiënt te blijven beheren.

Mijn dank gaat ten slotte uit naar het management van Fluvius, de vele medewerkers, de leden van de bestuursorganen en onze steden en gemeenten. Het was fijn om de afgelopen zes jaar met jullie te mogen samenwerken. Ik kijk er alvast met een goed gevoel op terug. Die hechte samenwerking is de garantie om onze dienstverlening op vlak van nutsvoorzieningen verder uit te bouwen, ook voor volgende generaties.

Jos Claessens

Voorzitter

VOORSTELLING VAN DE DISTRIBUTIENETBEHEERDER

IDENTITEIT

Benaming	Inter-energa
Rechtsvorm	Opdrachthoudende vereniging
Ondernemingsnummer	BTW BE 0207.165.769 RPR Hasselt
Maatschappelijke zetel	Trichterheideweg 8, 3500 Hasselt
Secretariaat	Trichterheideweg 8, 3500 Hasselt
Oprichting	Opgericht onder de oorspronkelijke benaming PLIGAS op 15 juni 1970 als coöperatieve vennootschap, goedgekeurd bij koninklijk besluit van 16 juni 1970 - Bijlage bij het Belgisch Staatsblad van 11 juli 1970, nr. 2171-1.
Statuten	De statuten werden meermaals gewijzigd en voor het laatst bij beslissing van de algemene vergadering van 17 december 2018. Goedgekeurd bij ministerieel besluit van 16 mei 2019.

DEELNEMERS PER 31 DECEMBER 2018

45 gemeenten, PBE, Provincie Limburg

GEMEENTE	ELEKTRICITEIT	AARDGAS
Alken	X	X
As	X	X
Beringen	X	X
Bilzen	X	X
Bocholt	X	X
Borgloon	X	X
Bree	X	X
Diepenbeek	X	X
Dilsen-Stokkem	X	X
Genk	X	X
Gingelom	X	X
Halen	X	X
Ham	X	X
Hamont-Achel	X	X
Hasselt	X	X
Hechtel-Eksel	X	X
Heers	X	X
Herk-de-Stad	X	X
Herstappe	X	X
Heusden-Zolder	X	X
Hoeselt	X	X
Houthalen-Helchteren	X	X
Kinrooi	X	X

GEMEENTE	ELEKTRICITEIT	AARDGAS
Kortessem	X	X
Laakdal	X	-
Lanaken	X	X
Leopoldsburg	X	X
Lommel	X	X
Lummen	X	X
Maaseik	X	X
Maasmechelen	X	X
Meeuwen-Gruitrode	X	X
Neerpelt	X	X
Nieuwerkerken	X	X
Opglabbeek	X	X
Overpelt	X	X
Peer	X	X
Riemst	X	X
Sint-Truiden	X	X
Tessenderlo	X	X
Tongeren	X	X
Voeren	X	X
Wellen	X	X
Zonhoven	X	X
Zutendaal	X	X

CONTACTMOGELIJKHEDEN

Hoe kun je ons bereiken?

Alle info via **Fluvius.be**

Dringende meldingen (7/7 - 24/24)

- **Gasgeur?** **0800 65 0 65**
Prioritair - gratis nummer
- **Onderbreking of defect?** **078 35 35 00**
Zonaal tarief
- **Mensen met een spraak- en/of gehoorstoornis** **8635**
kunnen een gasgeur, onderbreking of defect melden via sms-codebericht - meer info op [fluvius.be/contact](https://www.fluvius.be/contact)

Geen antwoord op onze site?

Bellen kan op 078 35 35 34
Werkdagen 8 - 20 uur - zaterdag 9 - 13 uur (zonaal tarief)

Complexe vraag of discreet overleg?

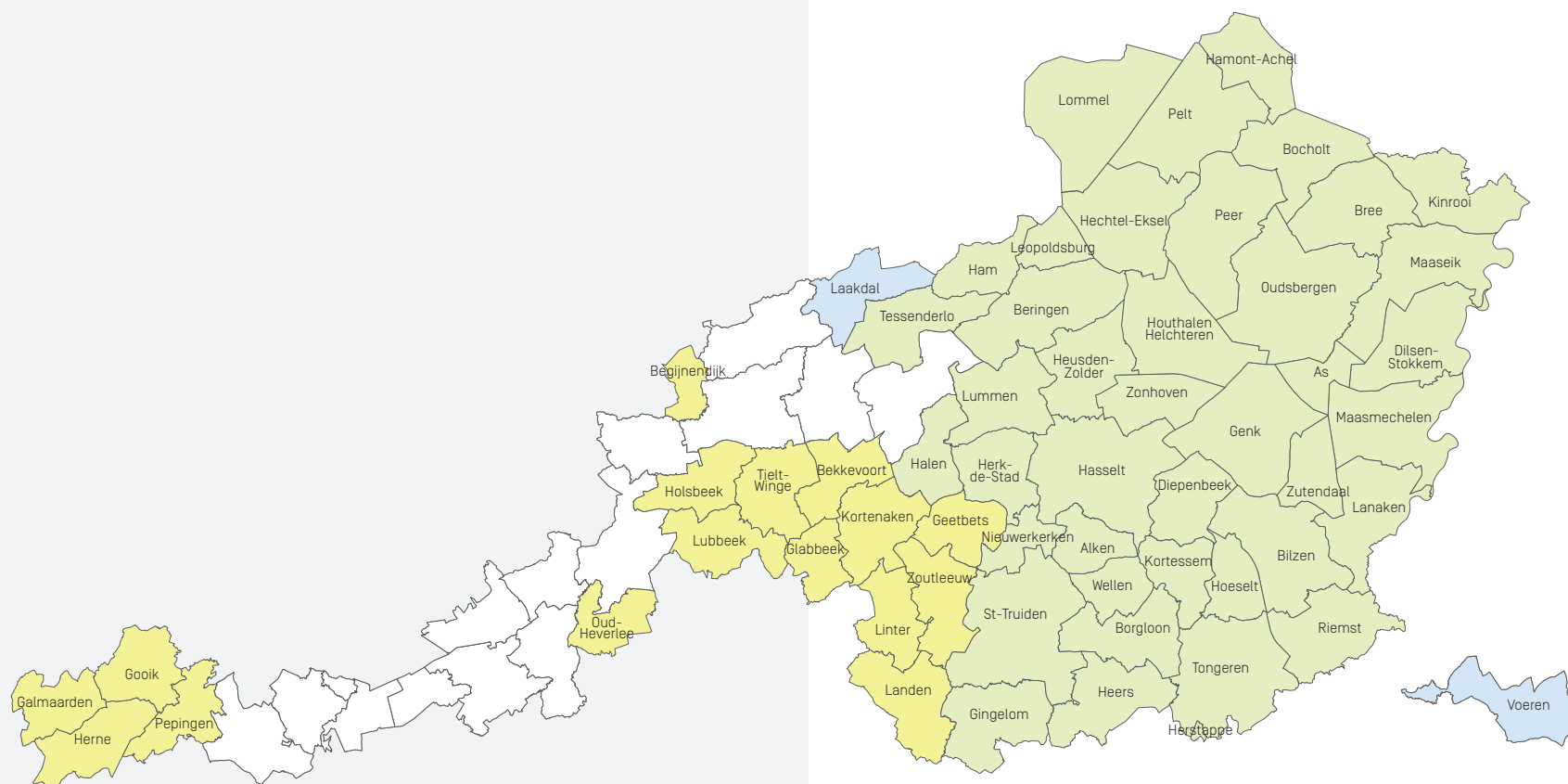
Alle adressen en openingsuren van onze klantenkantoren vind je op [fluvius.be/klantenkantoren](https://www.fluvius.be/klantenkantoren)

fluvius.

- Elektriciteit + aardgas
- Elektriciteit
- Aardgas

RAAD VAN BESTUUR		
Voorzitter		
Jos Claessens		Bocholt
Ondervoorzitter		
Geert Moyaers Erik Van Roelen		Gingelom Halen
Leden		
<p>Niels Jaenen Alken Guido Hoogmartens As Leoni Vanhoudt Beringen Emile Degrève Bilzen Ludo Dedrij Borgloon Bernadette Verslegers Bree George Dewarier Diepenbeek Albert Stassen Dilsen-Stokkem Yasin Kilic Genk Guy Joosten Hamont-Achel Marijke Jordens Hasselt Dieter Jannis Hechtel-Eksel Daisy Zaenen Ham Benny Schroyen Heers Kristof Claes Herk-De-Stad</p>	<p>Leon Lowet Herstappe Martine Vrancken Heusden-Zolder Nadine Vangronsveld Hoeselt Hanne Kellens Houthalen-Helchteren Jos Vandewal Kinrooi Christy Goddet Kortessem Jurgen Mensch Laakdal Dominique Terwingen Lanaken Door Steyaert Leopoldsburg Rina Ven Lommel Veerle Verboven Lummen Antoine Schaefer Maaseik Romain Hamers Maasmechelen Ludo Schepers Meeuwen-Gruitrode Marc Geerts Neerpelt</p>	<p>Marie-José Bangels Nieuwerkerken Rosie Cardeynaels Opglabbeek Valerie Plessers Overpelt Raf Nelis Peer Joël L'Hoëst Riemst Walter Leys Sint-Truiden Joris Billen Tessenderlo Victor Cluckers Tongeren Jacky Herens Voeren Ilse Bosmans Wellen Frédéric Vandeput Zonhoven Yannick Eurlings Zutendaal Eric Awouters Infrac Limburg Bob Nijs Provincie Patrick Vandijck PBE</p>
Lid met raadgevende stem		
Marie-José Maris-Vanluyd		Heusden-Zolder
Secretaris		
Kristien Mechelmans		
Vertegenwoordiging Fluvius Limburg		
Paul Coomans - Eric Beliën - Filip Van Rompaey - Roby Bosmans Peter Dreesen - Frank Vanbrabant		
COMMISSARIS		
Ernst en Young, bedrijfsrevisoren BV CVBA, vertegenwoordigd door Paul Eelen		

VERSLAG VAN DE RAAD VAN BESTUUR

MARKTWERKING

Decreet lokaal bestuur

In lijn met het 'Decreet lokaal bestuur' (DLB) werden enkele statutenwijzigingen doorgevoerd door de Algemene Vergadering van 15 juni 2018. Immers, op voorstel van het Vlaamse Parlement, besliste de Vlaamse Regering tot bekrachtiging en afkondiging van het decreet over het lokaal bestuur op 22 december 2017. Het voormalige Decreet Intergemeentelijke Samenwerking (DIS) werd geïntegreerd in titel 3 van het nieuwe decreet lokaal bestuur [art. 388 tot art. 473]. De wijzigingen ten opzichte van het DIS betreffen onder meer de modaliteiten tot uittreding naar aanleiding van een fusie van gemeenten, de bepaling van het aantal bestuurders, de mogelijkheid tot het aanstellen van onafhankelijke bestuurders, maximum twee derde van de bestuurders is van hetzelfde geslacht, de mogelijkheid om in functie van het faciliteren tussen de Raad van Bestuur en de deelnemers een Algemeen Comité op te richten, alsook de begrenzing van de presentiegelden tot het niveau in de gemeenteraden en dus niet langer voor de prestaties van de RBC-leden.

Niettegenstaande 2018 een verkiezingsjaar was, werd toegestaan dat opdrachthoudende verenigingen binnen de energiesector statutenwijzigingen konden doorvoeren in de loop van 2018 indien het een vereenvoudiging van het distributienetbeheer betreft of met betrekking tot de samenstelling en benoeming van bestuurders. Mits te voldoen aan bepaalde voorwaarden, kon ook een verschuiving van de einddatum van 9 november 2019 naar 1 april 2019 worden doorgevoerd.

Bij ministerieel besluit van 1 oktober 2018 werden de wijzigingen in de statuten goedgekeurd.

Vastleggen statutaire einddatum en duurtijd

Voor 10 opdrachthoudende verenigingen (OV's) en DNB's, namelijk Gaselwest, IMEA, Imewo, Infrac West, Inter-energa, Intergem, Iveg, Iveka, Iverlek en Sibelgas, was de vervaldag statutair vastgelegd op 9 november 2019. Voor de andere OV's/DNB's was dat verschillend, namelijk voor Infrac Limburg 10 november 2019, voor Inter-aqua en Inter-media 28 november 2022 en voor Riobra 24 november 2023. Voor PBE eindigde de duurtijd principieel op 7 februari 2018, maar werd deze door toepassing van het Decreet lokaal bestuur (DLB) automatisch verlengd tot de eerstkomende Algemene Vergadering in het jaar volgend op dat van de gemeenteraadsverkiezingen, zijnde 29 maart 2019.

Het artikel 603 van het Decreet lokaal bestuur voorziet de mogelijkheid voor de OV's die overeenkomstig artikel 4.1.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 werden aangewezen als distributienetbeheerder, om in de loop van het jaar 2018 door hun Algemene Vergadering een verzoek te laten richten aan de Vlaamse Regering om in te stemmen dat de einddatum van de statutaire duur verschoven wordt naar 1 april 2019.

Omwille van de continuïteit en stabiliteit van de vertegenwoordiging en uniformiteit binnen het energielandschap bij alle DNB's werd aan de Algemene Vergaderingen van de 10 betrokken OV's/DNB's verzocht de eindduur te verschuiven naar 1 april 2019, mits de Vlaamse Regering bij gemotiveerd besluit hiermee instemt.

Daarnaast werd ook de verlenging van de duurtijd van de opdrachthoudende verenigingen (OV's) met maximaal 18 jaar ter goedkeuring voorgesteld conform artikel 603 van het DLB. Door die verlenging, met ingang van 1 april 2019 tot 29 maart 2037, zouden alle OV's/DNB's binnen Fluvius eenzelfde einddatum hebben.

Naar aanleiding van deze beraadslagingen, hebben op vandaag 15 Iveka-gemeenten beslist om uit te treden uit Iveka richting 'Fluvius Antwerpen', dat moet ontstaan uit de fusie van de energie-intercommunales IMEA en Iveg en de kabelintercommunale Integan. De Iveka-gemeenten Ranst en Zoersel houden hierover nog beraad terwijl de gemeenten Wommelgem en Malle de beslissing tot vrijwillige gebiedsuitwisseling reeds namen met ingang uiterlijk op 1.1.2020. De gemeente Vorselaar, voor aardgas reeds deelnemer van Iveka, besliste om ook voor elektriciteit, vanuit Iveg, tot Iveka toe te treden. Deze bewegingen krijgen ingang vanaf 1 april 2019.

Inter-energa, Inter-aqua en Inter-media stellen fusie voor

De distributienetbeheerder voor elektriciteit en aardgas Inter-energa, de gereguleerde rioleringsmaatschappij Inter-aqua en de beheerder voor kabel-tv infrastructuur Inter-media vormen vanaf 1 april 2019 samen 'Fluvius Limburg'. De Belgische mededingingsautoriteit nam die fusieoperatie onder de loep en gaf er haar goedkeuring aan, zodat de desbetreffende opschortende voorwaarde ook vervuld werd.

Fluvius Limburg telt 43 deelnemende gemeenten. Daarnaast verzorgt Fluvius Limburg in 16 Vlaams-Brabantse gemeenten de aardgasvoorziening, en dit in opdracht van de Provinciale Brabantse Energiemaatschappij PBE, die zelf aandeelhouder is van Fluvius Limburg. Het samengaan van de drie maatschappijen is opnieuw een stap richting rationalisering en optimalisering binnen de sector van de nutsvoorzieningen.

Distributienettarieven – stand van zaken

Periodieke tarieven

De VREG legde in 2017 via zijn tariefmethodologie een inkomensplafond op aan de Vlaamse elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheerders, die op basis hiervan hun tariefvoorstellen indienden. Na controle van deze voorstellen heeft de VREG de distributienettarieven voor 2018 goedgekeurd.

Daarnaast werd het tariefvoorstel 2019 ingediend bij de VREG. Het globale gemiddelde distributietarief bij de DNB's met Fluvius als werkmaatschappij voor 2019 daalt voor elektriciteit met 10% en voor gas met 7% t.o.v. 2018.

Capaciteitstarief

Inter-energa heeft via zijn werkmaatschappij in 2018 verdere stappen gezet in de voorbereidingen voor de omschakeling in de nabije toekomst naar een distributienettarief dat geheel of gedeeltelijk gebaseerd is op 'capaciteit'. De Vlaamse distributiesector is er immers van overtuigd dat een dergelijk tarief, dat uitgaat van het door een gebruiker gevraagde vermogen in plaats van het loutere verbruik in kWh, een betere weerspiegeling vormt van wat vandaag in feite voor een DNB de kosten veroorzaakt. Inter-energa zal vanuit zijn specifieke rol en jarenlange expertise het gesprek met de energieregulator VREG blijven aangaan om te komen tot een voor alle betrokkenen aanvaardbaar en voldragen capaciteitstarief.

Consultaties VREG wijziging tariefmethodologie 2017-2020

De VREG wenste de tariefmethodologie over de distributienettarieven 2017-2020 aan te passen en hield hierover een openbare raadpleging. Dat werd o.a. ingegeven door de vraag van de Vlaamse elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheerders om een beroep te mogen doen op één gezamenlijke werkmaatschappij (Fluvius System Operator cvba). Het objectief van de VREG is daarbij voornamelijk gericht op een verlaging van de distributienettarieven voor elektriciteit en aardgas teneinde door middel van te realiseren efficiëntiewinsten ingevolge de fusie van werkmaatschappijen, de zogenaamde x-factor.

In een tweede beslissing van de VREG werden de totale jaarlijkse netto kostenbesparingen voor de jaren 2019 en 2020 becijferd die in de zgn. x-factor moeten worden verrekend. Het betreft een jaarlijkse lineaire kostenbesparing van 25,5 miljoen euro waarvan 17,0 miljoen euro voor de activiteit elektriciteitsdistributie en 8,5 miljoen euro voor de activiteit aardgasdistributie. De beslissing van de VREG leidt tot een hogere opgelegde besparing (x-factor) dan de vanuit het management bottom-up opgebouwde mogelijke en haalbare synergiebesparing.

Bij brief van 5 oktober 2018 heeft Fluvius bezwaren geformuleerd en gevraagd of de VREG bereid was deze beslissing op korte termijn te herzien. Bij brief van 11 oktober heeft de VREG aangegeven dit te agenderen op zijn Raad van Bestuur van 19 oktober, zonder dat dit evenwel de positie van de VREG dienaangaande heeft veranderd. De Raad van Bestuur van Inter-energa heeft beslist om tegen deze beslissing in beroep te gaan en een uitspraak ter zake wordt verwacht in het eerste semester van 2019.

Consultaties VREG over criteria regionaal objectiveerbare tariefverschillen

De VREG hield van 7 mei tot en met 30 juni 2018 een consultatie over een voorstel van criteria waarmee regionaal objectiveerbare verschillen (ROV's) in de Vlaamse elektriciteits- en aardgasdistributienetten zullen geïdentificeerd worden. Het Energie-decreet vraagt de VREG om te kijken naar ROV's bij de opmaak van de tariefmethodologie, vanaf de invoering van een capaciteitstarief. Op dit ogenblik is er nog geen kader m.b.t. ROV's. Als criteria wenst de VREG bijvoorbeeld dat de verschillen niet kunnen beïnvloed worden, dat ze blijvend zijn en voldoende significant zijn voor wat betreft hun impact op de kosten van een distributienetbeheerder. De VREG wenst de ROV's per volgende reguleringsperiode te kunnen vaststellen zonder retroactief in te grijpen. Na de consultatie wil de VREG met behulp van de finale criteria onderzoeken of er verschillen zijn die in aanmerking komen om erkend te worden als ROV.

Historische saldi

De VREG heeft op 28 augustus 2018 voor alle distributienetbeheerders de regulatorische saldi uit de elektriciteits- en aardgastarieven voor de periode 2010-2014 vastgesteld en ook de bestemming ervan bepaald. De saldi voor de periode 2010-2011 gaan voor de helft naar de klanten (= tariefvermindering) en voor de helft naar de aandeelhouders. De saldi voor de periode 2012-2014 komen integraal in mindering van het tarief. De Raad van Bestuur van Inter-energa heeft beslist om tegen deze beslissing in beroep te gaan. Intussen heeft het Hof van Beroep op woensdag 27 februari 2019 het beroep van de DNB's ontvankelijk maar ongegrond beoordeeld.

Niet-periodiek distributietarief

Dit zijn de forfaitaire prijzen voor de tussenkomsten voor verkavelingen, foorkasten, feestverlichting, oplaadeilanden, werken voor gemeenten en derden, voor standaardmaterialen en werken aan openbare verlichting, lampvervangingen (ex-Eandis-DNB's), tussenkomsten voor niet-standaard gascabines, huur en onderhoud bestaande reduceerinstallaties (ex-Infrac-DNB's) en tarieven voor kernmissaansluitingen elektriciteit (ex-Infrac-DNB's). Deze nieuwe tarieven werden goedgekeurd en zijn van toepassing vanaf 1 januari 2019 en staan gepubliceerd op www.fluvius.be.

Verder kon door een procesaanpassing binnen ex-Eandis System Operator cvba de tariefwissel van een tweevoudig uurtarief (TUT) naar normaal tarief (NT) gerealiseerd worden met behoud van de geïnstalleerde meter. Hierdoor kunnen de betrokken netgebruikers een voordeliger tarief bekomen. Deze nieuwe dienstverlening kadert in de integratie-analyses naar Fluvius System Operator.

Bevestiging aanduiding Fluvius System Operator als werkmaatschappij

Door de fusie door overname van Infracvba door Eandis System Operator cvba ontstaat één unieke werkmaatschappij. Het Energiedecreet bepaalt in artikel 4.1.5 dat 'als een distributienetbeheerder voor de exploitatie van het distributienet en de uitvoering van de openbaardienstverplichtingen een beroep wil doen op een werkmaatschappij, er voorafgaandelijk toestemming moet verkregen worden van de VREG'.

Door de Vlaamse DNB's werd een verzoek gericht aan de VREG tot bevestiging van die erkenning. Na het overmaken van bijkomende stukken en het geven van antwoord op bijkomende vragen vanwege de VREG, gaf de VREG op 26 juni 2018 toestemming aan de distributienetbeheerders Gaselwest, IMEA, Imewo, Intergem, Iveka, Iverlek, Sibelgas, PBE, Infrac West, Iveg en Inter-Energa om een beroep te doen op de werkmaatschappij Fluvius System Operator cvba.

Statutenwijziging Fluvius System Operator

Aan de statuten van Fluvius System Operator cvba moest een aantal wijzigingen worden aangebracht. Die vinden hun oorsprong:

- In het ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake energie. De hierin opgenomen wijzigingen kaderen onder meer in de hervorming van de structuur van de werkmaatschappij. De krachtlijnen hebben betrekking op de samenstelling van de Raad van Bestuur wat betreft het aantal leden, de genderverhoudingen en de onverenigbaarheden.
- In de ontwerpen van aanpassing aan het Energiedecreet van 8 mei 2009 en aan het Energiebesluit van 9 november 2010, inzake de uitrol van de digitale meter. Daarin zijn aspecten rond databeheer opgenomen welke moeten worden geïntegreerd in de statuten van Fluvius System Operator cvba.

Invoering digitale meter

Op 3 februari 2017 heeft de Vlaamse Regering een beslissing genomen over de invoering van de digitale meters in Vlaanderen vanaf 2019. Daarbij werd het brede kader vastgesteld en de krijtlijnen uitgezet wat betreft de functionaliteiten van de meter, welke rollen door wie moeten opgenomen worden, op welke manier met de data uit de digitale meters moet worden omgegaan en op welke manier de uitrol zal verlopen.

Die uitrol zal gefaseerd gebeuren bij nieuwbouw of grondige renovatie, bij eigenaars van zonnepanelen en bij budgetmeterklanten. De invoering van de digitale meter is een cruciale en noodzakelijke stap in de energietransitie.

Op 9 februari 2018 besliste de Vlaamse Regering over een ontwerp van decreet met het oog op de organisatie van de uitrol en het beheer van de digitale meters in Vlaanderen en de daaruit vloeiende data. In dit ontwerp worden de regels vastgelegd over onder meer:

- de rol van de DNB's en de databeheerder
- het recht op compensatie. Gedurende 15 jaar wordt voor bestaande en nieuwe decentrale productie-installaties tot en met 31 december 2020 en voor nieuwe installaties vanaf 1 januari 2021 een alternatief compenserend systeem aangekondigd om investeringen in zonne-energie rendabel te houden.

Tot op heden is het ontwerp nog steeds in behandeling. Intussen waren Eandis en Infrax samen al wel gestart met de voorbereiding van de uitrol. Op 15 februari 2018 werden de namen van de producenten van de Vlaamse digitale meters bekendgemaakt.

Via een wijziging van het Energiebesluit op 23 februari 2018 heeft de Vlaamse regering de functionaliteiten vastgesteld voor de digitale meter. Deze wijzigingen omvatten onder meer:

- de lijst van de functionaliteiten van de digitale E-meter
- uitlezing via een gebruikerspoort (P1-poort waarop ook applicaties van derden kunnen worden aangesloten), waarbij gegevens op secondebasis beschikbaar zijn (actueel actief vermogen, actuele meterstanden in kWh, geldende gebruiksperiode, kwaliteit E-levering ...)
- een snelle gebruikerspoort (S1-poort) die aan een hogere snelheid gegevens kan ter beschikking stellen, waardoor de meter veel toekomstbestendiger wordt. Indien de techniek het toelaat mogen de beide poorten (P1 en S1) in één poort worden samengevoegd
- de communicatiefaciliteiten van de meter en de E-meter als communicatiemodule voor andere gekoppelde (sub) meters (bv aardgas)
- Informatie over openstaand saldo in budgetmetermodus en de uitbreiding van de betalingsmogelijkheden
- aansluitingsmogelijkheid van een in-home-display bij de klant. Bij budgetmeterklanten kan de DNB – in bepaalde omstandigheden – verplicht worden om een display te voorzien.

Er wordt geopteerd voor een eenvoudige universele standaard digitale meter, ook voor gezinnen met betalingsmoeilijkheden. De digitale budgetmeter ziet er dus exact hetzelfde uit als een gewone digitale meter. Met de digitale meter zal ook voorafbetaling mogelijk zijn. Dat is essentieel om de digitale meter als budgetmeter in te zetten. Op een display in hun huis en via verschillende media (sms, website, telefoon, apps ...) zullen gebruikers makkelijk hun openstaand saldo, hun betaalplan en hun gebruik (in euro en in kWh) kunnen raadplegen. Voor de digitale gasmeter gelden grotendeels dezelfde voorwaarden. Die zal ook kunnen communiceren met de digitale meter voor elektriciteit. Tal van vragen en antwoorden rond de digitale meter zijn terug te vinden op de website www.digitalemeter.be.

In augustus 2018 bleek dat de algemene uitrol van de digitale meter per 1 januari 2019 door problemen met testen bij de leveranciers vertraging kon oplopen, waardoor de uitrol werd uitgesteld naar 1 juli 2019.

Ondertussen is er nog geen goedkeuring van het ontwerp van decreet voor de organisatie van de uitrol en het beheer van de digitale meters in Vlaanderen. Struikelblok blijft de regeling voor prosumenten, specifiek over de terugdraaiende teller en het prosumententarifief. Het kabinet Energie van de Vlaamse regering wil het financiële rendement van zonnepanelen kunnen garanderen terwijl de energieregulator VREG prosumenten meer wil aanzetten tot efficiënt energiegebruik. Fluvius dringt aan op de snelle goedkeuring van een decreet dat de uitrol regelt en op duidelijke politieke beslissingen.

DNB's als databeheerder

De Vlaamse regering heeft in het kader van de maatregelen rond de invoering van de digitale meter ook bepaald dat de DNB's via hun werkmaatschappij als databeheerder zullen optreden. De databeheerder zal instaan voor de meteraflezing, digitaal of analoog, en het verzamelen en verwerken van de gegevens van deze meters. Deze aanwijzing als databeheerder is wel gekoppeld aan een aantal strikte voorwaarden (onder meer inzake onafhankelijkheid en privacy) en is in de tijd beperkt. Intussen groeit het draagvlak om het databeheer niet af te splitsen en als taak van de distributienetbeheerders te behouden.

Oplaainfrastructuur voor elektrische voertuigen

Fluvius faciliteert, in opdracht van de DNB's, de plaatsing van oplaadinfrastructuur voor elektrische voertuigen en dit in het kader van de Vlaamse openbaredienstverplichting. Het programma, Clean Power for Transport (CPT), loopt van 2016 tot 2020 en omvat de installatie van 2 500 dergelijke laadpalen (5 000 oplaadpunten) in Vlaanderen. Daarnaast zullen ook nog laadpalen geplaatst worden volgens het principe 'paal volgt wagen'.

Bij de opstart hadden, oorspronkelijk nog Eandis en Infrax, hiertoe een CPT-plan opgemaakt en toegelicht aan de gemeenten met onder meer:

- een situeringsplan per gemeente om de laadinfrastructuur optimaal te integreren
- de opmaak van een databank en de meldingsplicht om de laadpalen in kaart te brengen en beschikbaar te stellen van de gebruikers
- een loketfunctie waar de gebruikers zich kunnen aanmelden voor het principe 'paal volgt wagen' als er geen openbare laadpaal beschikbaar is binnen de 500 m
- de aanbesteding van de laadpalen
- de uitrol van de laadpalen.

Via een aanbesteding werd een commerciële partij, zowel voor de jaren 2017, 2018 en 2019, aangesteld om in concessie in te staan voor de levering, plaatsing en uitbating van de laadpalen.

Actieplan Energiefraude

Ingevolge wijzigingen in het Energiedecreet, goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 24 februari 2017, werd het voorkomen, opsporen en vaststellen van energiefraude sinds 1 april 2017 een openbaredienstverplichting voor de DNB's. Het gaat dan onder meer over fraude met de aansluiting van een meter en de meetinrichting. Evenzo foute informatie doorgeven bij het aanvragen van premies, om ten onrechte steun te verkrijgen, evenals het niet aanmelden van zonnepanelen wordt beschouwd als energiefraude. Wie zijn panelen niet correct registreert, betaalt bijvoorbeeld geen prosumentarief en pleegt zo ook fraude.

Op 26 januari 2018 heeft de Vlaamse Regering definitief de procedure vastgelegd die de netbeheerders moeten volgen om energiefraude te voorkomen, te detecteren, vast te stellen en te bestraffen. Het Vlaams Energieagentschap (VEA) int de boetes. Die kunnen oplopen van 150 euro tot 20 000 euro. De opbrengst van de boetes komt terecht in het Energiefonds en zal onder meer worden aangewend om de omslag naar hernieuwbare energie mee te financieren.

Voor 2019 zullen de netbeheerders focussen op de meest risicovolle fraudedomeinen, nl. lokale productie, REG-premies en meterfraude. In elk luik is er aandacht voor preventie, detectie en correctie. Over de resultaten van het actieplan Energiefraude 2019 zal worden teruggekoppeld via het jaarrapport dat voor 1 mei 2020 aan de bevoegde minister moet worden bezorgd.

Conversie laag- naar hoogcalorisch aardgas

In België worden momenteel twee verschillende soorten aardgas gebruikt. Sinds 1966 voeren we laagcalorisch aardgas in vanuit Nederland. Door de stijging van het residentiële en industriële aardgasverbruik moest ons land einde jaren '70 ook hoogcalorisch aardgas invoeren uit andere landen zoals Noorwegen, Algerije en het Verenigd Koninkrijk. Laagcalorisch aardgas (L-gas) bevat minder energie dan hoogcalorisch aardgas (H-gas).

De Nederlandse overheid zal de uitvoer van L-gas echter vanaf 2024 verminderen en beëindigen in 2030. Om de bevoorrading in België op lange termijn te verzekeren, wil de federale overheid heel het land met rijk aardgas laten bevoorraden. In het werkingsgebied van Fluvius gaat het over iets meer dan 1 miljoen klanten.

De aanpassing situeert zich hoofdzakelijk in de provincies Antwerpen, Vlaams-Brabant en Limburg. De distributie-maatschappijen moeten 414 000 drukregelaars aan de gasmeter bij de klanten vervangen en voor 616 000 klanten is een drukaanpassing in de distributiecabines noodzakelijk. De ombouw is gespreid over een periode van 10 jaar en is gestart in het noorden van de provincie Antwerpen en Zuid-Limburg.

Maar ook de aardgasgebruiker moet actie ondernemen. Om de goede werking van de aardgastoestellen te verzekeren, is een nazicht door een installateur noodzakelijk. Dit kan worden geïntegreerd in het tweejaarlijkse onderhoud van het toestel. De klant moet hiervoor zelf stappen ondernemen. In samenwerking met de federale overheid worden de betrokken klanten stap voor stap tijdig individueel via brieven geïnformeerd. De informatie is ook terug te vinden op www.gasverandert.be.

Stopzetting activiteiten door energieleveranciers

Belpower

In juni 2018 verloor energieleverancier Belpower de toegang tot het distributienet. Voorafgaand werd door de VREG nog een bemiddelingsprocedure opgestart, zoals voorzien is in artikel 7.2.5 van het toegangscontract.

De VREG heeft op 24 mei 2018 aan de distributienetbeheerders Gaselwest, IMEA, Imewo, Iveka, Iverlek, Intergem, Sibelgas, Infrax West, Inter-energa, Iveg en PBE de principiële toestemming verleend om de toegang van Belpower tot hun elektriciteitsdistributienet te beëindigen. Op 12 juni 2018 werd de zogenaamde noodleveranciersprocedure effectief ingezet, waarbij de netgebruikers, in afwachting dat zij terugkerden naar een andere leverancier in de markt, werden opgenomen in de bestanden van de DNB als sociale leverancier.

Energy People

Binnen dezelfde context heeft de VREG op 23 november 2018 ook toestemming verleend aan dezelfde distributienetbeheerders om de toegang van Energy People bvba tot het elektriciteits- en aardgasdistributienet te beëindigen op 1 januari 2019.

Energy People had de intentie zelf de nodige stappen te zetten om op een gecontroleerde manier hun activiteiten stop te zetten en had zijn klanten aangezet over te stappen naar MEGA. In overleg tussen de regulator, de distributienetbeheerders en Energy People werd overeen gekomen dat Energy People zijn klanten zou informeren over het beëindigen van de leveringsactiviteiten op 1 januari. Op die manier werd de afbouw van portefeuille bespoedigd. Energy People zorgde er voor dat ze de nodige end of contracts lanceerden begin december. Dit zorgde voor een bijkomende communicatie van de distributienetbeheerders om de klanten van Energy People aan te zetten voor 1 januari een andere leverancier te kiezen. Klanten die voor deze datum geen leverancier gekozen hebben zijn op 1 januari gekanteld naar de distributienetbeheerder. Door de goede samenwerking met Energy People kon een gecontroleerde uitstap uit de markt opgezet worden in het belang van klant en maatschappij.

Comfort Energy en Uniper Benelux

Comfort Energy en Uniper Benelux hebben te kennen gegeven dat ze hun activiteiten als leverancier van elektriciteit en aardgas in België willen afbouwen. Gezien er momenteel voor beide energieleveranciers geen indicaties van solvabiliteitsproblemen zijn, werd beslist om voorlopig geen bemiddelingsprocedure aan te vragen bij de VREG en medewerking te verlenen aan een 'End-of-Contract'-scenario voor de op een bepaalde datum niet-geswitchte klanten.

ALGEMEEN BELEID

Investeringsplannen 2019-2022

De DNB heeft de verplichting om jaarlijks een investeringsplan op te stellen en om dit vóór 1 juli aan de VREG mee te delen. De plannen hebben een indicatieve aard, wijzigingen zijn bijgevolg mogelijk. Daarop beoordeelt de VREG of de DNB het nodige doet om te voldoen aan de opgelegde taken, zoals onder meer het voorzien van voldoende capaciteit voor de distributie van elektriciteit en aardgas op het net. Verder omvat het plan de opvolging van de ruggengraatinvesteringen, de geplande investeringen in de informatica-, telecommunicatie- en klantenbeheersystemen, de integratie van decentrale productie, warmtepompen, elektrische voertuigen, de aansluitbaarheidsgraad op aardgas, de kwaliteit van de dienstverlening ...

Budget 2018-2021

Het doel is een budget te hebben dat beantwoordt aan de strategische en tactische doelstellingen. De belangrijkste toe te passen principes vertrekken vanuit een verdere realisatie van het besparingsactieplan FIT, het maximum toegelaten inkomen opgelegd door de VREG, een zero based budgeting en een gemoduleerd budget per maand. Er moet een onderbouwd budget worden ingediend bij de regulator op basis van de uitgangspunten, de totale kosten met opsplitsing voor investeringen en werkingskosten, de investeringen elektriciteit en gas, de werkingskosten elektriciteit en gas en de raming van het toegelaten inkomen, de netto billijke vergoeding.

Vastleggen niet-gereguleerde tarieven

Forfaitaire, niet-gereguleerde tarieven hebben betrekking op aanrekeningen voor verkavelingen, foorkasten, feestverlichtingsinstallaties, laadeilanden, standaard-

materialen en werken aan openbare verlichting voor gemeenten of voor gasklanten die een cabine wensen. Deze tarieven worden toegepast bij het opstellen van offertes, dit conform de door de DNB's goedgekeurde reglementering.

De DNB's pasten deze tarieven aan voor 2018. De aanpassingen zorgen ervoor dat de tarieven in overeenstemming blijven met de kostprijs van de geleverde materialen en diensten.

Aanpassing verkavelingsreglementen

Het 'reglement voor projecten' werd goedgekeurd en is vanaf 1 januari 2019 van toepassing. Dat nieuwe reglement voor projecten (verkavelingen en bouwprojecten) is een samenvoeging van de bestaande reglementen van ex-Eandis en ex-Infrac en betreft projecten inzake privéverkaveling, industriële verkaveling, sociale verkaveling en (sociale) appartementen. In tegenstelling tot het verleden, wordt op vraag van de VREG de netaanleg in sociale verkavelingen voortaan aangerekend aan hetzelfde tarief als voor privé-verkavelingen. Het reglement geldt voor elektriciteit, aardgas, openbare verlichting en kabel (voor zover van toepassing).

Algemene voorwaarden aanleg- en aansluitingswerken

De Algemene Aansluitingsvoorwaarden van ex-Eandis en ex-Infrac werden samengevoegd tot een Fluvius-versie, met name de Algemene Voorwaarden Aanleg- en Aansluitingswerken (AVAA). Deze is van toepassing op werken aan netten voor elektriciteit, aardgas, kabeldistributie en riolering. De nieuwe voorwaarden zijn eveneens van toepassing op aanlegwerken. De AVAA zijn toepasselijk op zowel de ex-Eandis als ex-Infrac processen.

De aanpassingen zijn zo minimaal mogelijk om impact te vermijden op de huidige processen, inclusief Verdi (ex-Eandis) en KNEX (ex-Infrac).

De nieuwe AVAA werden ter goedkeuring voorgelegd aan de VREG op 6 december 2018. De VREG heeft een aantal verduidelijkende opmerkingen geformuleerd naar aanleiding waarvan de AVAA werden aangepast. De goedkeuring van de AVAA wordt eerstdaags verwacht (eind februari – begin maart 2019). Inmiddels zijn de voorwaarden op de website, in KNEX en VERDI, gepubliceerd vanaf 7 februari 2019 ('Dag 2'). Na de goedkeuring van de VREG zal de aangepaste versie zo snel mogelijk gepubliceerd worden en de wijzigingen zullen ter kennis worden gebracht aan de Raden van Bestuur van de opdrachthoudende verenigingen.

Verlenging retributiereglement

De statuten van Inter-energa laten toe dat hinder, die verband houdt met de activiteiten van de DNB op het gemeentelijk openbaar domein, onder de vorm van een door de gemeenten goedgekeurd retributiereglement wordt aangerekend. Dat slaat op de sleufwerken die binnen de gemeente worden uitgevoerd en op een forfait voor kleine werken gebaseerd op het aantal aansluitingspunten. Per drie jaar worden de gegevens herberekend op basis van de voorbije drie jaar. Bij goedkeuring door de gemeenten worden Inter-energa en de werkmaatschappij vrijgesteld van heffingen en belastingen. Ter compensatie van die vrijstelling wordt een bijkomende forfaitaire vergoeding van 0,54 euro voorzien per aansluitingspunt. Door de verlenging voor één jaar, valt de termijn voortaan samen met die van de ex-Eandis DNB's.

UBO-register

Op 31 oktober 2018 trad het Koninklijk Besluit betreffende de werkingsmodaliteiten van het zogenaamde register van uiteindelijke begunstigden (UBO-register) in werking. Overeenkomstig dit K.B. is elke Belgische juridische entiteit verplicht welbepaalde gegevens over zijn 'uiteindelijke begunstigden' vrij te geven. Deze gegevens zullen opgenomen worden in een voor het publiek toegankelijk register dat beheerd wordt door de FOD Financiën (Algemene Administratie van de Thesaurie). Deadline hiervoor was 30 september 2019.

De leden van de Raad van Bestuur worden aanzien als de personen met voldoende kennis over de blootstelling van de vennootschap aan de risico's van witwas en/of terrorismefinanciering, en die hoog genoeg staan in de hiërarchie om daar relevante beslissingen over te nemen. Van hen moet een aantal gegevens verzameld en ingebracht worden in het UBO-register, zoals naam, geboortedatum, nationaliteit, adres of rijksregisternummer.

Deze regelgeving kadert binnen de strijd tegen het witwassen van geld en de financiering van het terrorisme en is van toepassing op alle (niet-beursgenoteerde) vennootschappen naar Belgisch recht. Er werd geen uitzondering opgenomen voor publiek-rechtelijke entiteiten zoals opdrachthoudende verenigingen.

In principe heeft iedere burger de mogelijkheid om het UBO-register te raadplegen (tegen betaling) maar voormelde persoonlijke gegevens zijn enkel ten volle raadpleegbaar door bepaalde overheidsorganen zoals de CFI of de FOD Financiën. Leden van de RBC's vallen buiten scope.

Verkoop groenestroom- en warmtekrachtcertificaten

Doelgerichte maatregelen van de Vlaamse overheid hebben de markt in hoofdzaak voor de groenestroomcertificaten doen heropleven en bijgevolg zijn de DNB's in staat geweest hun voorraad aan onverkochte groenestroomcertificaten te verminderen, wat de kosten voor financiering ervan ook fors doet dalen.

De DNB's verkopen op kwartaalbasis op de markt de certificaten die aan hen werden overgedragen.

Borgstelling thesauriebewijzenprogramma

Fluvius System Operator zet – als onderdeel van haar financieringsbeleid ten behoeve van zijn opdrachthoudende verenigingen/aandeelhouders binnen de Fluvius Economische Groep – een thesauriebewijzenprogramma op. Theauriebewijzen (in het Engels 'commercial paper' of 'CP' genoemd) zijn instrumenten voor financiering op korte termijn. Een CP-programma laat de onderneming/emittent toe snel en flexibel kortetermijnfinanciering aan te trekken. Tot op heden bestonden er aparte thesauriebewijzenprogramma's voor Eandis System Operator (voor 522 miljoen euro) en Infrac (voor 200 miljoen euro).

Het CP-programma van Fluvius System Operator heeft een maximum omvang van 500 miljoen euro en is non-rated.

De emittent onder het CP-programma is de werkmaatschappij Fluvius System Operator cvba. De opdrachthoudende verenigingen, allen aandeelhouders/opdrachtgevers van Fluvius System Operator, hebben ingestemd borg te staan voor dit CP-programma. Deze borgstelling is geen gezamenlijke borg, maar elke borgsteller staat borg ten individuele titel en proportioneel aan zijn aandeelhouderschap in Fluvius System Operator.

Voor Inter-energa betekent dit borg te staan voor 10,25 % van de onder het CP-programma uitgegeven bedragen. De borgstelling is onvoorwaardelijk en onherroepelijk.

Memorandum gemeenteraadsverkiezingen

In maart 2018 kregen alle gemeenteraadsleden en bestuursleden het Memorandum 2018 van Eandis-Infrac. Na de gemeenteraadsverkiezingen zal in elke gemeente een doeltreffend beleid op het vlak van lokale nutsvoorzieningen moeten worden vastgelegd. Eandis en Infrac geven in dit document een aantal mogelijke krachtlijnen mee.

Deelname Proof of Concept Internet of Energy

De energietransitie leidt tot een sterke toename van decentrale intermitterende productie. De integratie van deze productie in het energiesysteem noodzaakt het mobiliseren van flexibiliteit op alle niveaus. Elia wil daarom een test opzetten om na te gaan hoe de flexibiliteit van gebruikers aangesloten op het distributienet beschikbaar gemaakt kan worden.

De usecase maakt gebruik van het zogenaamde 'Internet of Energy', een real-time communicatieplatform dat prosumenten koppelt aan lokale en centrale, al of niet real-time, energiemarkten. Op termijn zou dit platform beschikbaar worden voor alle marktactoren die er gebruik van willen maken. Om het open karakter te garanderen kan de ontwikkeling en exploitatie best gebeuren door de gereguleerde transport- en distributienetoperatoren.

Inter-energa zal, via Fluvius System Operator, deelnemen aan de Proof of Concept (PoC) Internet of Energy. Haar bijdrage bestaat uit de deelname aan de stuurgroep en de architecture board, een beperkte bijdrage in de ontwikkelkosten en de gratis installatie van maximaal 10 digitale meters.

Synergrid

Verlenging conventie

De conventie tussen Synergrid en Inter-energa voor het Reconciliatie Consolidatie Organisme (RCO) werd verlengd voor één jaar. Die regelt de procedures voor informatie-uitwisseling tussen de leden van Synergrid en Synergrid die als RCO optreedt. Het bepaalt de verbintenissen en verantwoordelijkheden van het RCO en de leden van Synergrid in hun wederzijdse betrekkingen in het kader van het reconciliatieproces.

Lidmaatschap

Daarnaast werd in december aan Synergrid een schrijven gericht met de kandidatuurstelling van Fluvius System Operator cvba als effectief lid van Synergrid in plaats van de Vlaamse opdrachthoudende verenigingen.

Samenwerkingsovereenkomst Elia

Zowel het gewestelijk als federaal technisch reglement leggen op dat Elia met elke DNB een samenwerkingsovereenkomst (SOK) afsluit. Die bevat de afspraken voor de uitvoering van hun gereguleerde opdracht. Elia streeft ernaar, op niveau Synergrid, om eenzelfde model van overeenkomst te hebben voor elke publieke DNB in België. De vorige overeenkomst verviel op 31 december 2017 maar werd verlengd tot uiterlijk 30 juni 2018 totdat een nieuwe SOK klaar was voor ondertekening. Deze werd uiteindelijk in juni 2018 goedgekeurd door de Raad van Bestuur.

Warmteactiviteiten

Ontbinding Warmte@Vlaanderen

De Raad van Bestuur van Warmte@Vlaanderen heeft in zitting van 7 februari 2018 beslist om een procedure op te starten tot ontbinding met invereffeningstelling. Er werd daartoe een Buitengewone Algemene Vergadering bijeengeroepen op 27 april 2018. De warmte-activiteiten worden door de DNB's verdergezet via hun werkschappij Fluvius System Operator.

DIENSTVERLENING

DISTRIBUTIENETBEHEER

Naar een omslag in het elektriciteitssysteem

Reeds geruime tijd merken we dat er een fundamentele omslag in het elektriciteits-systeem zit aan te komen. Deze omslag wordt gekenmerkt door drie grote onafwendbare trends: de opkomst van prosumenten, toenemende elektrificatie en een groeiend belang van data en slimme toepassingen.

De prosumant (d.i. een energieverbruiker die zelf ook elektriciteit opwekt door bijvoorbeeld zonnepanelen) is intussen een vertrouwd beeld in Vlaanderen. Maar dit betekent dat de DNB's zich hierop moeten organiseren en dat hun netten hiervoor moeten aangepast zijn. Inter-energa is zich bewust van de risico's die een toenemende 'elektrische autonomie' van de eindverbruiker/prosumant inhoudt, maar blijft ervan overtuigd dat er nog steeds een belangrijke rol zal zijn weggelegd voor een distributienetbeheerder.

Toenemende elektrificatie wordt vooral verwacht op de domeinen van mobiliteit en verwarming. Vele studies geven aan dat de elektrische wagen voor zijn definitieve commerciële doorbraak staat. Ook hier moeten de distributienetten uitgerust zijn om deze (piek)verbruiken op te vangen, en ook om de nodige oplaadinfrastructuur voor dit type wagens te voorzien. Voor verwarming biedt de elektrische warmtepomp vele mogelijkheden.

Data en digitalisering zijn onontbeerlijk om de twee vorige trends te realiseren. Om de energiestromen zo efficiënt mogelijk te beheren, moet men kunnen rekenen op een massa data (gedetailleerde verbruiksgegevens, opgevraagde vermogens en andere) om de bedrijfszekerheid en de veiligheid te kunnen blijven verzekeren zonder dat dit een nefaste invloed op de prijszetting mag hebben.

De hierboven geschetste toekomstprognose naar een gedecentraliseerd elektriciteits-systeem met een groot aandeel hernieuwbare energieopwekking is voor Inter-energa dé grote uitdaging op middellange termijn. In het verlengde van de investeringen die in het recente verleden al gebeurd zijn (onder meer in een geavanceerd Distributie Management Systeem) zal Fluvius System Operator ook in 2018 verder op een door-dachte manier blijven investeren in het energienet van morgen.

Kwaliteit van de dienstverlening

De VREG heeft zijn rapport gepubliceerd over de kwaliteit van de dienstverlening van de elektriciteits- en aardgas-distributienetbeheerders. Dat is gebaseerd op de rapportering die ex-Eandis en ex-Infrac op 1 april 2018 aan de VREG hebben bezorgd.

Elektriciteit

De algemene conclusie is dat de DNB's in Vlaanderen in 2017 een goed kwaliteitsniveau handhaven. Er is weliswaar een lichte stijging van de onbeschikbaarheid op het laagspanningsnet als gevolg van incidenten (storingen op het laagspanningsnet en onderbrekingen op middenspanning). Enkele grote incidenten (zoals de stroomonderbreking in Gent op 14/09/2018) liggen aan de oorzaak van de minder goede cijfers voor middenspanning.

Gemiddeld wordt een netgebruiker in Vlaanderen in 2017 0,44 keer per jaar getroffen door een stroomonderbreking, wat beter is dan het gemiddelde van 0,67 keer per jaar in België. Deze onbeschikbaarheid is voornamelijk te wijten aan defecten op middenspanning en meer specifiek op kabels. De betrouwbaarheid van de middenspanningsnetten is hoog en ligt in lijn met de besten van de klas, namelijk Nederland en Duitsland.

Aardgas

De algemene conclusie is dat de DNB's in Vlaanderen in 2017 ook voor aardgas een hoog kwaliteitsniveau handhaven. De gemiddelde jaarlijkse onbeschikbaarheid van 2 min. 40 sec. ligt op een laag niveau vergeleken met de voorbije jaren (in 2016 was het cijfer 4 min. 31 sec.) De onbeschikbaarheid is voornamelijk toe te schrijven aan werken aan de gasmeter of aan vooraf aangekondigde werken aan de dienstleiding.

Klachten

De distributienetbeheerders hebben in totaal 15 901 klachten over de dienstverlening behandeld (465 klachten per 100 000 afnemers), een stijging met 13% ten opzichte van 2016 (14 024 klachten, 414 per 100 000 afnemers).

Het betreft zowel gegronde als ongegronde klachten over netbeheer elektriciteit (11 341 klachten) als multidisciplinaire klachten (4 560 klachten). Multidisciplinaire klachten zijn klachten waar zowel een aspect gas als elektriciteit aan verbonden is. De kwaliteit van uitvoering van de werken en klachten over de meting (defecte meters, probleem met meteropname, rechtzettingen) zijn nog steeds de meest voorkomende klachten.

Verder was er in 2017 ook een opmerkelijke stijging betreffende het aantal klachten over gewestelijke bevoegdheden (o.a. groenestroomcertificaten). De oorzaak is te vinden bij de overheveling van het uniek loket zonnepanelen van de VREG naar de netbeheerders einde 2016, wat nog voor heel wat problemen in 2017 gezorgd heeft. Lange wachttijden en het niet automatisch valideren van productievolumes waren de grootste ergernissen.

Omgevingsloket

Sinds 1 januari 2018 werken steden en gemeenten voor omgevingsvergunningen met het omgevingsloket dit zowel voor adviesaanvragen voor appartementen (verticale verkavelingen) als voor adviesaanvragen voor horizontale verkavelingen en wegenis. Met de fusie van Eandis en Infrac tot Fluvius werd vanaf 1 juli 2018 voor elke stad/gemeente een nieuw contactpunt Fluvius beschikbaar voor 'Fluvius – Bouwadvies' zodat de afhandeling van aanvragen maximaal via het omgevingsloket kan verlopen.

Nieuwe meterkast voor digitale meters

Om in te spelen op de invoering van de digitale meter werd een nieuwe kast voor de elektriciteitsmeter geïntroduceerd. Deze zogenaamde '25D60' is de nieuwe norm bij nieuwbouw en renovatie van gezinswoningen of kleine bedrijven. Voor aansluitingen zwaarder dan 56 kilovolt-ampère (kVA), zoals bij grotere of industriële bedrijven, wijzigt er niets.

De nieuwe meterkast heeft dezelfde afmetingen en bodem als de vorige kast (de '25S60-kast'). Enkel het deksel vooraan is volledig nieuw, met een open meetgedeelte bovenaan. Uiteraard voldoet ze aan alle veiligheidsvoorwaarden en zijn alle elektrische onderdelen volledig afgeschermd.

De introductie van de nieuwe meterkast moet vooral inspelen op de komst van een nieuwe generatie digitale meters. De huidige meterkasten, met donkergekleurd deksel, zijn niet geschikt om een elektronisch display af te lezen of de knoppen van de digitale meter te bedienen. De kast biedt ook de mogelijkheid om met een datakabel in te pluggen op de meter.

Openbare verlichting

Led voor nieuwe openbare verlichting

Bij de aanleg van nieuwe openbare verlichting wordt voortaan (bijna) uitsluitend ledverlichting geplaatst. De technologie voldoet intussen aan de juiste technische en economische voorwaarden. Steden en gemeenten kunnen kiezen uit een uitgebreid aanbod van verschillende ledverlichtingstoestellen.

Er is ook beslist om de openbare verlichting versneld om te bouwen naar led-technologie in combinatie met aanstuurbaarheid en feedback op afstand van de toestellen. Het plan is nu om tegen ten laatste 2030 het volledige OV-park te hebben omgebouwd. De nodige voorstellen en een aanbod daaromtrent worden voorbereid.

Proefproject met 'slimme ledverlichting'

In de komende maanden worden er 300 'slimme' verlichtingstoestellen geplaatst met op maat aanstuurbare leds. Ze komen terecht in de regio van het Oost-Vlaamse Lochristi. Via dit project bereidt Fluvius zich voor om deze technologie beschikbaar te maken in heel Vlaanderen. Dat biedt mogelijkheden voor licht op maat en 'slimme steden'.

Sinds oktober 2015 biedt Fluvius uitsluitend ledverlichtingstoestellen aan, die aanzienlijk minder verbruiken. Bedoeling is het volledige Vlaamse verlichtingspark voorzien van leds tegen 2030. Daarnaast zijn ook de zogeheten 'slimme leds' bezig aan een onstuitbare opmars. Dat zijn ledverlichtingstoestellen die individueel kunnen worden aangestuurd en ingesteld. En dat laat toe om zeer snel defecten op te sporen, om op afstand branduren te regelen of dimming in te stellen. Bovendien is het mogelijk om ze zeer plaatselijk aan te sturen, bijvoorbeeld bij noodsituaties, ongevallen of evenementen. Onder meer via de opstelling in Lochristi kan Fluvius nagaan welke technologie en technieken het beste werken en in welke specifieke situaties.

Het slimme signaalstelsel van Fluvius voor de sturing van de verlichting kan ook worden ingeschakeld voor 'smart city'-toepassingen. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om luchtkwaliteit-meters, parkeerbegeleiding, veiligheidscamera's of publieke wifi-netwerken. Het uitgebreide netwerk licht- en elektriciteitsmasten van Fluvius is ideaal voor de plaatsing van dat soort toestellen en er is ook telkens een elektriciteitsaansluiting aanwezig. Ook die toepassingen voor slimme steden zullen worden onderzocht in Lochristi zodra de proefopstelling klaar is.

Earth Hour en Nacht van de Duisternis

De elfde editie van Earth Hour vond plaats op 24 maart 2018. De DNB's beslisten om eenzelfde ondersteuning te geven als voorgaande jaren (lokale interventies, doven via centrale afstandsbediening). De DNB's voorzien jaarlijks in oktober een gelijkaardige ondersteuning voor de Nacht van de Duisternis, een initiatief van de Bond Beter Leefmilieu (BBL).

SOCIAAL

Fluvius en de DNB's staan volledig achter de strijd tegen energie-armoede. Deze bijzondere vorm van armoede blijft helaas en ondanks alle inspanningen uit het verleden een hardnekkig fenomeen in Vlaanderen. De meest recente cijfers over het aantal sociale klanten bij de DNB's in dit activiteitenverslag en de werking van de Lokale Adviescommissies (LAC) tonen dit aan.

Ook in 2018 heeft Inter-energa z'n steentje bijgedragen in de strijd tegen de energie-armoede. We willen daarbij in eerste instantie zeer nauw samenwerken met de plaatselijke OCMW's die goed geplaatst zijn om de plaatselijke noden en mogelijkheden correct in te schatten, zodat maatwerk kan worden geleverd. Ook met andere stakeholders zullen initiatieven worden ontplooid, bijvoorbeeld met armoedeverenigingen.

Energieleveringen sociale leverancier

Inter-energa treedt op als leverancier voor huishoudelijke klanten die door hun commerciële leverancier worden gedropt en tijdelijk geen nieuwe leverancier meer vinden.

Inter-energa en de OCMW's begeleiden deze klanten in de mate van het mogelijke en sensibiliseren ze om zo snel mogelijk terug te keren naar de commerciële markt. De focus bij deze energieleveringen ligt op het maatschappelijk belang van de opdracht waarbij het ultieme doel telkens ligt in het bekomen van oplossingen voor de klanten die in energiearmoede zijn terechtgekomen, dit in nauwe samenwerking met de OCMW's en de Lokale Adviescommissies (LAC's).

Budgetmeters

Wanneer blijkt dat de klanten sociale leverancier ook bij de DNB betalingsmoeilijkheden hebben, wordt een budgetmeter geplaatst. Dergelijke meters werken met een oplaadkaart. Klanten kunnen die kaarten op drie manieren opladen:

- via een selfservice-betaalautomaat in één van onze klantenkantoren, bij een buitenoplaadterminal of bij het OCMW
- bij één van de medewerkers in de klantenkantoren van Fluvius of bij het OCMW
- via een storting in een kantoor van bpost en oplading van de kaart in het klantenkantoor of bij het OCMW.

Vandaag gebeurt quasi 95 % van de opladingen via self-service.

Via de website van Fluvius kunnen klanten nagaan waar een oplaadpunt zich bevindt en wat de openingsuren zijn of de 24/7-bereikbaarheid ervan. Met de invoering van de digitale meter vanaf 2019 komt er fundamentele verbetering voor de opvolging van de verbruiken en vooraf betaalde opladingen.

Communicatie met de klanten

Samenwerking met gemeenteloketten

Er zijn tal van nauwe samenwerkingen tussen onze klantenkantoren en de loketten van de steden en gemeenten. Energie- en woonloketten op één gemeenschappelijke locatie fungeren dan als een adviespunt en one-stop-shop of uniek loket voor de burger. Tegelijk is er synergie mogelijk door enerzijds samen de klanten beter te bedienen en anderzijds efficiënter te werken, terwijl beide partijen minder middelen moeten inzetten.

Werken en stroomonderbrekingen raadpleegbaar op website

Iedereen kan via de website www.fluvius.be bekijken welke werken in uitvoering zijn. Het gaat om zo'n paar honderdduizend grotere en kleine werven per jaar. 'Werken van Fluvius' vormt een aanvulling op de online tool met informatie over geplande en ongeplande stroomonderbrekingen www.fluvius.be/stroomonderbrekingen.

Geen stroom?

De webtoepassing www.fluvius.be/geenstroom begeleidt klanten - via pc, tablet of smartphone - stap voor stap bij een stroomuitval. Ze kunnen ermee achterhalen of de oorzaak ligt aan het elektriciteitsnet of aan hun binneninstallatie. In een aantal gerichte stappen helpen we de klant om, indien mogelijk, de stroom zelf weer in te schakelen. Als dat niet mogelijk is, vertelt de tool meteen of het probleem aan de eigen installatie ligt, of aan het distributienet. Zo vermijden klanten een nutteloos bezoek van een Fluvius-technicus en dus ook de bijhorende verplaatsingsvergoeding.

Meldnummer voor mensen met een spraak- en/of gehoorstoornis

Personen met een spraak- en/of gehoorstoornis die gas ruiken, thuis zonder stroom vallen of te maken hebben met storingen of defecten op het net, kunnen een sms-codebericht sturen naar de wachtdienst via het voorbehouden nummer 8635. Meer info hierover via www.fluvius.be/contact.

Initiatief duidelijkere energiefactuur

Vanuit het ministerie van consumenten-zaken wordt werk gemaakt van een sterke vereenvoudiging van de energiefactuur. Een recente enquête en een aanbeveling van het Platform tegen Armoede en de Koning Boudewijnstichting tonen aan dat veel klanten, zowel kwetsbare groepen als anderen, het vaak moeilijk hebben om alle elementen van hun energiefactuur goed te begrijpen.

Voor de meeste consumenten is hun zelfgekozen energieleverancier de partij die instaat voor de opmaak en verzending van de facturen. De Fluvius-DNB's treden in Vlaanderen ook op als sociale leverancier voor klanten die omwille van betalingsproblemen niet bij een commerciële energieleverancier terecht kunnen. Ook wij juichen, vanuit die specifieke opdracht, elk initiatief om de energiefactuur voor klanten eenvoudiger, duidelijker en leesbaarder te maken toe. We willen dan ook graag meewerken om die 'nieuwe' factuur effectief mogelijk te maken.

Duurzaamheids- en klimaatdoelstellingen

Zeker in de energiesector zijn duurzaamheid en klimaatbeleid niet meer weg te denken. Het energiesysteem is zonder enige twijfel een vitaal onderdeel van het economisch en ecologisch weefsel. Inter-energa en Fluvius nemen tal van initiatieven rond duurzaamheid en klimaatdoelstellingen. Denk daarbij aan de principiële keuze voor led in openbare verlichting of de actieve promotie en ondersteuning van duurzame mobiliteit. Inter-energa werkt ook mee aan de doelstellingen die werden afgesloten in het kader van het Burgemeestersconvenant.

Verder zijn er verschillende (langlopende) initiatieven waarin we elk jaar opnieuw bijdragen aan een antwoord op de energie- en klimaatuitdagingen van onze samenleving:

Engagement Energievisie en Energiepact

De Vlaamse Regering heeft de ambitie om het energiesysteem koolstofarm te maken, wat aansluit op de klimaat- en energiedoelstellingen die in het klimaatakkoord van Parijs COP21 zijn opgenomen. In de komende jaren wordt Fluvius met zijn expertise een belangrijke partner voor de Vlaamse overheid om deze energievisie in de praktijk om te zetten en de energietransitie te realiseren.

Daarom werd, samen met een dertigtal andere actoren, de engagementsverklaring voor een Vlaamse Energievisie en Energiepact ondertekend. Dit traject is nodig om de Vlaamse klimaat- en energiedoelstellingen voor 2020 en later te realiseren en kreeg de naam 'Stroomversnelling' mee.

Burgemeestersconvenant

Inter-energa schaart zich als partner van de gemeenten ten volle achter de milieuafspraken die in de Burgemeestersconvenanten zijn opgenomen. In die convenanten zeggen de lokale en regionale overheden vrijwillig toe om de energie-efficiëntie en het gebruik van duurzame energiebronnen op hun grondgebied te verhogen. Het Burgemeestersconvenant bestaat uit 4 stappen:

- nulmeting van het volledige grondgebied en van het gemeentelijke patrimonium
- strategisch Energie Actie Plan (SEAP) met ondersteuning van ons dienstenaanbod
- implementatie SEAP: in een 6-stappenplan wordt vooral gefocust op het ontzorgen van de openbare besturen rond alle te nemen stappen
- de monitoring en implementatieverslagen.

Er werden met de meeste territoriale coördinatoren (streekontwikkelingsmaatschappijen, provincies ...) samenwerkingsovereenkomsten ondertekend. Op die manier wordt de opgebouwde expertise met de lokale besturen gedeeld. Diverse initiatieven werden ontwikkeld zoals de energievraagkaart die het toekomstige energie- en klimaatbeleid uitstippelt, een koude-warmteatlas ...

Er is nauwe samenwerking met de lokale besturen en dit op vele domeinen. Het volledige gamma werd gebundeld in een handige overzichtsbundel die aan de gemeentebesturen werd voorgesteld. Deze bundel is ook terug te vinden op de website van Fluvius, rubriek Lokaal bestuur, Burgemeestersconvenant.

Smart cities en communities

Hoe pakken we het energie- en klimaatbeleid het best aan? Een deel van de oplossing ligt in de uitbouw van slimme steden of Smart Cities, die inzetten op efficiënte en slimme technologieën om te streven naar een goede leefbaarheid. Immers, wereldwijd leeft vandaag ongeveer de helft van de bevolking in stedelijke gebieden. Tegen 2050 zal dat meer dan twee derde zijn. Fluvius engageert zich in diverse projecten om steden slimmer te maken en als structurele partner een kader te bieden om steden en gemeenten te ondersteunen om 'energie-slimmer' te worden. In dat kader werd een specifieke dienstverlening ontwikkeld binnen de Energiediensten aan Lokale Besturen (EDLB) rond onder meer slimme netten, duurzame mobiliteit, slimme openbare verlichting en warmtewetten.

Smart Grid - Speerpuntcluster Energie

Vlaanderen wil zijn internationale positie versterken door de industrie, de onderzoekswereld en de overheid te verenigen rond grootschalige en ambitieuze initiatieven. Hiervoor worden innovatieve speerpuntclusters gelanceerd om werkgelegenheid en economische toegevoegde waarde te creëren. Vanuit Smart Grids Flanders is de speerpuntcluster energie, Flux50. Binnen deze speerpuntcluster werden 5 innovatorzones geïdentificeerd: Energie cloud platformen, microgrids, multi-energie in wijken, energiehavens en intelligente renovatie. Er zijn haalbaarheidsstudies binnen deze zones waaraan de DNB's deelnemen via Fluvius. We nemen deel aan de haalbaarheidsstudies rond data en microgrids ter ondersteuning van commerciële initiatieven op dit vlak en om ons eigen aanbod te toetsen.

Energiefitsessies

In samenwerking met steden, gemeenten en provincies worden gratis avondlijke informatiesessies georganiseerd, bedoeld voor 3 doelgroepen:

- voor wie graag snel energie en geld bespaart (ook huurders)
- voor wie zijn woning energiezuiniger en comfortabeler wil maken, met focus op muur- en raamisolatie, dakisolatie, verwarming en warmtepompen
- voor wie bouw- of renovatieplannen heeft.

Samenwerken voor duurzame mobiliteit

Voor steden, gemeenten en provincies werd een aantal concrete acties ontwikkeld om hen te ondersteunen in hun beleid rond duurzame mobiliteit. Eén van de opties om over te schakelen naar een efficiënter en duurzamer wagenpark, is de vervanging van voertuigen op benzine of diesel door alternatieven op elektriciteit of aardgas. Fluvius biedt daarvoor de Mobiscan aan (een gratis analyse van de bestaande vloot). En dankzij de schaalgrootte van de Fluvius-groep in aankoopdossiers kunnen interessante voorwaarden worden bedongen voor de aankoop van duurzame voertuigen en elektrische fietsen. Meer daarover op de website van Fluvius, rubriek Lokaal bestuur, Duurzame mobiliteit.

Energierapport voor lokale besturen

Jaarlijks wordt aan de gemeenten, via Fluvius, een energierapport bezorgd dat dient als ondersteuning voor het klimaatbeleid van de gemeenten. Veel steden en gemeenten hebben zich namelijk (via het Burgemeestersconvenant) tot doel gesteld om de CO₂-uitstoot op hun grondgebied met 20% te verminderen en zelfs al verder, om tegen 2030 mee de Europese doelstelling van 40% CO₂-reductie te helpen behalen.

Dit rapport wordt kosteloos aan de gemeenten aangeboden en geeft inzicht in het effect van de klimaatacties opgezet door het gemeentebestuur, de evolutie hiervan en het resultaat versus de doelstelling.

Vergelijk je energieverbruik

Is het dak van je woning al geïsoleerd? Denk je aan zonnepanelen? Verbruik je meer of minder energie dan een gelijkaardig gezin in een gelijkaardige woning? Om een antwoord te krijgen op die vragen kun je terecht op de website van Fluvius, rubriek 'zetjehoningopdekaart'. Je vult er een korte vragenlijst in over je woning en ontdekt in vier eenvoudige stappen of jouw verbruik lager of hoger ligt dan het gemiddelde. Bovendien biedt de tool ook handige tips en tricks om kosten en energie te besparen en krijg je meer informatie over de specifieke BENOvatiemaatregelen die de staat van jouw woning kunnen verbeteren. Het databeheer gebeurt via een samenwerking met de City Portal applicatie van EnergyVille. Het project loopt in negen Europese landen met de steun van het Intelligent Energy Europe programma van de Europese Unie.

BENOveren en energiepremies

De Vlaamse overheid zet via de DNB's in op een reeks energiezuinige investeringen met premie. De term BENOveren werd geboren en staat voor nog beter renoveren dan gebruikelijk. Hoe sneller je BENOvereert, hoe sneller je profiteert van de vele voordelen: een lager energieverbruik, minder CO₂-uitstoot, meer wooncomfort en een betere verhuur- of verkoopprijs voor je woning. BENOveren is vandaag nog geen verplichting, tenzij je woning onder de energieprestatieregelgeving valt (bij nieuwbouw of grondige renovaties).

De campagne 'Ik BENOvere' informeert over het belang van hogere ambities op het vlak van energieprestaties, een goede planning en deskundig advies. Zo kunnen de kandidaat-verbouwers de verschillende renovatiestappen in de meest logische volgorde uitvoeren. De Vlaamse overheid ondersteunt BENOveren met drie steunmaatregelen:

BENOveren in groep

We ondersteunen de collectieve aanpak van renovatiewerken van woningen, wooneenheden of woongebouwen door samen te werken met projectbegeleiders. Er is een aanbod voor collectieve renovatieprojecten, waarvoor men kan inschrijven. Elk project moet minstens tien woningen of wooneenheden uit dezelfde buurt bevatten die intekenen op hetzelfde thematische collectieve projectaanbod.

Energiepremies voor bestaande woningen

Enkel voor bestaande woningen worden nog REG-premies toegekend voor dak-, vloer- en buitenmuurisolatie, HR-beglazing ramen, warmtepomp en zonneboiler. Voor beschermde klanten zijn de premies (vb. condensatieketel) hoger. Voor dak-, muur- of glasisolatie van huurwoningen, bewoond door kwetsbare doelgroepen, is er extra ondersteuning via een projectbegeleider.

Totaalrenovatiebonus

Een totaalrenovatie wordt aangemoedigd met een bonus bovenop de premies wanneer men minimaal drie energiebesparende maatregelen combineert binnen de vijf jaar. Daarvoor kan via Fluvius een beroep worden gedaan op de BEN0-pass, die automatisch gecreëerd wordt bij de eerste premie-aanvraag voor de woning. De bonus is geldig voor dak-, glas-, muur- en vloerisolatie, voor de warmtepomp, de zonneboiler en ventilatie.

Nieuwe regelgeving energieprijzen 2019

Algemeen kan gesteld worden dat met de nieuwe regeling de premies voor 2019 lager liggen en projecten moeten voldoen aan strengere voorwaarden. De premies worden opgedeeld in huishoudelijke premies, waaronder ook de premies voor Sociale EnergieEfficiëntieprojecten (SEEP) en de burenpremie, en niet-huishoudelijke premies.

Wat zijn de belangrijkste wijzigingen?

Huishoudelijke premies

- De premie voor dakisolatie daalt in 2019 van 6 euro naar 4 euro per m² indien de werken uitgevoerd worden door een aannemer en van 3 euro naar 2 euro per m² bij doe-het-zelfwerk
- De bedragen voor premies van na-isolatie van spouw- en/of buitenmuren en vloerisolatie blijven ongewijzigd
- De premie voor hoogrendementsglas geldt alleen nog bij een U-waarde van maximaal 1,0 W/m²K in plaats van 1,1 W/m²K vandaag
- De geplande verlaging van de premie voor zonneboilers vanaf 2019 gaat niet door
- Nieuw is de premie voor de warmtepompboiler die alleen gebruikt wordt voor de productie van sanitair warm water. Die premie is niet cumuleerbaar met een zonneboiler en is alleen cumuleerbaar met een warmtepomp als de warmtepompboiler eerst werd geplaatst. De premie bedraagt 400 euro en maximaal 40 procent van de factuur. Deze premie wordt erkend als maatregel voor de Burenpremie, maar dus niet voor de BENO-pass.
- De huishoudelijke premies voor beschermde klanten blijven ongewijzigd.

Sociale EnergieEfficiëntie-projecten (SEEP)

Voorheen het Sociaal DakisolatieProject (SDIP). Kwetsbare gezinnen huren vaak noodgedwongen een energieverslindende woning op de private markt. Hoewel investeren in dakisolatie, spouwmuurisolatie of hoogrendementsbeglazing de energiefactuur kan drukken, ligt het voor de huurders niet voor de hand om dat te doen. Ook de huisbaas zelf blijkt vaak niet te investeren omdat hij er weinig belang bij heeft, gezien hij de energiefactuur niet betaalt. De Sociale EnergieEfficiëntie-projecten komen hieraan tegemoet met begeleiding op maat én een extra hoge premie.

Niet-huishoudelijke premies

De premies voor bestaande niet-woongebouwen kennen dezelfde wijzigingen als de huishoudelijke premies. De premie voor de warmtepompboiler wordt ook voor deze categorie ingevoerd. Tot 2 kW gelden dezelfde bedragen als voor woningen. Indien het vermogen hoger ligt dan 2 kW geldt de volgende berekening:

2019: bedrag (€) warmtepompboiler tot 2 kW + 80€ x [vermogen - 2]

2020: bedrag (€) warmtepompboiler tot 2 kW + 60€ x [vermogen - 2]

2021-2023: bedrag (€) warmtepompboiler tot 2 kW + 40€ x [vermogen - 2].

Er geldt wel een beperking voor niet-woongebouwen, zijnde een maximumpremie tot 5 040 euro in 2019, 3 780 euro in 2020, 2 520 euro in 2021-2023.

Energiemanagement lokale besturen

Elke stad of gemeente beschikt over een patrimonium dat behoefte heeft aan energie, zoals gebouwen, voertuigen, openbare verlichting. Dat vraagt om opvolging en evaluatie om gefundeerd beleidsbeslissingen te kunnen nemen over nieuwe investeringen om finaal meer greep te krijgen op de jaarlijkse energiefactuur. Reeds verschillende jaren kunnen de openbare besturen hiervoor een beroep doen op het energieboekhoudpakket Comeet, maar de vervanger staat intussen klaar.

Dat is E-lyse, het energiemanagementsysteem waarmee steden en gemeenten hun energiebeleid kunnen sturen. De basis blijft natuurlijk nog steeds energieverbruiken. Met E-lyse kunnen openbare besturen naast gebouwen ook het verbruik van de voertuigen of de openbare verlichting controleren. E-lyse berekent de energiekost (benaderend) of CO₂-uitstoot (cruciaal in het kader van het Burgemeestersconvenant).

E-lyse werd uitgewerkt in projectvorm, is gestart in april 2017 en liep tot november 2018. Daarvoor is er intensief samengewerkt met een 10-tal pilootgebruikers. In 2018 werden alle lokale besturen uitgenodigd om er gebruik van te maken. Meer info op de website van Fluvius, rubriek Lokaal bestuur, Slimme diensten en tools.

REG-actie - Dakisolatie

Tegen 2020 moeten alle daken van zowel woningen als huurwoningen die vóór 1 januari 2006 aangesloten zijn op het elektriciteitsnet, volgens de Vlaamse dakisolatienorm geïsoleerd zijn. Als minimumnorm wordt voor dak- of zoldervloerisolatie een R-waarde (warmteweerstand of het warmte-isolerend vermogen van een materiaal) genomen van 0,75 m² K/W.

Wie in 2018 investeerde in dakisolatie kreeg steun van de overheid via een fiscaal voordeel van 30 % en via Fluvius is een premie te bekomen voor het plaatsen van dak- of zoldervloerisolatie in bestaande woningen aangesloten op het elektriciteitsnet vóór 1 januari 2006.

EANDIS/INFRAX - FLUVIUS

Fusie tot Fluvius System Operator van Eandis en Infrax

De Raden van Bestuur van Eandis System Operator en Infrax keurden het voorstel tot fusie tot de nieuwe werkmaatschappij Fluvius System Operator goed en dit met ingang vanaf 1 juli 2018. Deze principebeslissing werd aan de aandeelhouders van de beide werkmaatschappijen voorgelegd en door hen ook aanvaard. De Algemene Vergadering van elke DNB bevestigde zijn participatie in de werkmaatschappij Fluvius afzonderlijk op de Algemene Vergadering van juni 2018. Vanaf 1 juli treedt Fluvius op als werkmaatschappij.

De idee van een integratie is stelselmatig gegroeid uit de vaststelling dat op vele terreinen samenwerking tussen beide groepen loont, zowel inzake efficiëntie als qua financiële baten. Eandis System Operator en Infrax, en de DNB's die op hen een beroep doen, hebben vele gelijklopende belangen. Zij werken bovendien beide in eenzelfde wetgevende en regelgevende context. De uitdagingen waarmee ze zich geconfronteerd zien, zijn identiek.

Aan het management van beide werkmaatschappijen werd opdracht gegeven om de voorbereiding en formalisering van een volledige integratie/samenwerking uit te werken in de loop van het tweede semester 2017 met formele behandeling binnen de bestuursorganen begin 2018 en formalisering in de Buitengewone Algemene Vergaderingen uiterlijk juni 2018. De integratie van de werkmaatschappijen heeft geen directe impact op de DNB's uit beide groepen. De gekende merknamen Eandis en Infrax bleven tijdelijk naar het grote publiek nog bestaan tot 7 februari 2019.

Organisatieschema Fluvius System Operator

Overeenkomstig de statuten van de distributienetbeheerders, moet Fluvius System Operator het organisatieschema van haar diensten jaarlijks voorleggen aan de Raad van Bestuur van de opdrachthoudende verenigingen.

Het dagelijks bestuur van Fluvius System Operator cvba berust bij het Managementcomité en bestaat uit zestien personen:

Frank Vanbrabant	CEO
Walter Van den Bossche	Gedelegeerd Bestuurder
Raf Bellers	Directeur Supply Chain
Paul Coomans	Directeur Netbeheer
Jean Pierre Hollevoet	Directeur Netbeheer
Wim Den Roover	Directeur Netuitbating (waaronder de regio's ressorteren)
David Termont	Directeur Financieel Beheer
Chris Buysel	Directeur Programma
Tom Ceuppens	Directeur Klantendienst
Nick Vandevelde	Directeur Secretariaat-Generaal
Eric Beliën	Directeur HR en Communicatie
Werner Verlinden	Directeur HR en Communicatie
Donald Vanbeveren	Directeur Regulering en Strategie
Herman Remmerie	Directeur Regulering en Strategie
Guy Cosyns	Directeur Databeheer
Filip Van Rompaey	Directeur ICT-beheer

Eind december 2018 werd mevrouw Ilse Van Belle toegevoegd als Directeur HR en Communicatie, met ingang op 1 februari 2019.

Regioerschikking operationele diensten Fluvius

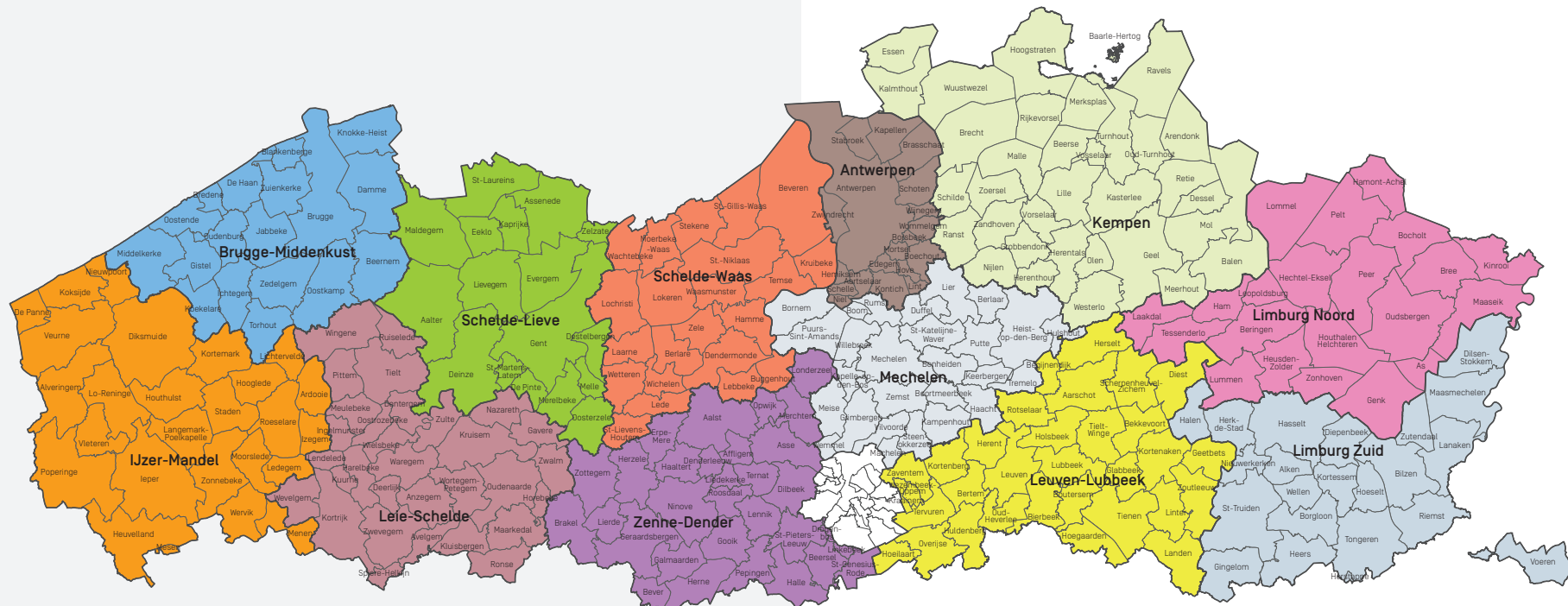
De fusie van Eandis en Infrac naar Fluvius System Operator, die o.a. het realiseren van synergiën beoogt, bracht een aantal specifieke uitdagingen met zich mee. Op het terrein is er bijvoorbeeld de fusie van 10 Eandis-regio's en 4 Infrac-regio's. Het betreft hier zogenaamde overlappende gebieden en de vorming van 12 'hybride regio's', bestaande uit zowel ex-Infrac als ex-Eandis gemeenten, met vooralsnog verschillende organisaties, verschillende processen, verschillende systemen en een verschillend aanbod van disciplines over de regio's en gemeenten heen.

Hoewel juridisch eengemaakt op 1 juli 2018, blijven de bestaande verschillen in Fluvius System Operator op het vlak van geografie, organisatie, processen, applicaties en aanbod op korte termijn verder operationeel beheerd in functie van continuïteit en veiligheid. Op middellange termijn zal er maximaal geharmoniseerd worden om op lange termijn te integreren en te uniformiseren binnen het nieuwe Fluvius operating model. Deze transformatie zal stapsgewijs gebeuren over de volgende jaren.

De herschikking van de 300 (voorheen 308) gemeenten naar 12 uniforme Fluvius-regio's, die ingaat op 1 januari 2019, houdt rekening met een aantal essentiële criteria:

- specifieke geografische factoren (netwerkconfiguraties, aantal DNB's en gemeenten in een regio)
- relatiebeheer (gekende gemeentelijke fusies ...)
- werkvolumes (aantal EAN's elektriciteit, aardgas, kabeltelevisie en riolering)
- mobiliteit (verplaatsingen, bereikbaarheid, continuïteit wachtdiensten ...).

Voor elk van de twaalf Fluvius regio's werd een Regiomanager aangeduid. Hij of zij zal, samen met enkele rechtstreekse medewerkers, elk gemeentebestuur binnen hun werkingsgebied informeren over hun organisatorische structuur en over hun rechtstreekse contactgegevens.

Ontbinding Fluvius cvba

Fluvius cvba werd als dochteronderneming van Eandis en Infracx opgericht in december 2016, in eerste instantie als samenwerkingsverband voor de end-to-end slimme-meterketting. Door de fusie van Eandis en Infracx werd dit zonder voorwerp. Daarom werd Fluvius cvba door de buitengewone Algemene Vergadering van 26 mei 2018 ontbonden met invereffeningstelling. De activiteiten worden opgenomen door Fluvius System Operator.

Synductis

Synductis, dochteronderneming van Fluvius, is een gezamenlijk initiatief waarbij Vlaamse nutsbedrijven uit allerlei sectoren betrokken zijn met als gedeelde doelstelling de effectieve beperking van de hinder die wordt veroorzaakt door infrastructuurwerken op het openbaar domein.

Volgende maatschappijen zijn vennoot in Synductis: Fluvius, Aquafin, Farys, IWVA, IWVB, Pidpa, Proximus en de Watergroep. Er lopen nog contacten met andere nutsmaatschappijen met het oog op een uitbreiding van de activiteiten van Synductis. Zo is voorzien dat op 25 januari 2019 AWV, het Agentschap Wegen en Verkeer, door middel van een samenwerkingsovereenkomst toetreedt als nieuwe partner van Synductis. Daarmee vergroot het samenwerkingsverband zijn slagkracht met het oog op meer eenvoud, minder uitgaven en minder hinder in de straat.

Het aantal projecten op het terrein waar Synductis zijn meerwaarde aantoonde, neemt stelselmatig toe. De lokale overheden zijn meer en meer overtuigd van de voordelen van een gedegen en tijdige coördinatie van nutswerken zoals Synductis die kan aanbieden.

Open data

De netbeheerders beschikken over heel wat gegevens van het elektriciteits- en aardgasverbruik of het elektriciteitsverbruik van de openbare verlichting. Die informatie kan nuttig zijn voor tal van partijen. Daarom werd beslist om een deel van die gegevens van de DNB's, conform de privacywetgeving en GDPR (onder geaggregeerde en geanonimiseerde vorm), gratis aan te bieden als 'open data', via de website van Fluvius.

De term 'open data' verwijst naar niet-privacygevoelige digitale gegevens die vrij beschikbaar worden gesteld. Applicatieontwikkelaars, studiebureaus, energiedienstverleners of lokale besturen kunnen ze gratis gebruiken voor hun onderzoek en ontwikkeling. Het aanbod zal stapsgewijs verder worden uitgebreid.

Met deze 'open data' stimuleren we innovatie en de ontwikkeling van vernieuwende producten en diensten. Bovendien bouwen we voort aan een open, actieve en betrouwbare relatie met al onze klanten, partners, lokale besturen en overheden. Dat ligt in lijn met alle initiatieven, onderzoeken en studieprojecten die we als energiekenniscentrum ondersteunen. Zo dragen we ook een steentje bij aan de klimaatdoelstellingen.

Innovatieve projecten

Fluvius heeft enkele opvallende innovatieprojecten opgestart. Dankzij deze projecten kan Fluvius ervaring verwerven met nieuwe toepassingen die allemaal passen in de energietransitie, dit is de omslag naar een systeem van decentrale, hernieuwbare en koolstofarme energievormen ter vervanging van de klassieke energievormen.

Energieopslagsysteem

In het logistiek centrum in Lokeren hebben we een innovatief energieopslagsysteem geïnstalleerd. Een slimme batterijcontainer is er gekoppeld aan de zonnepanelen op het dak van het distributiecentrum. Zo kan Fluvius overschotten aan zonnestroom opslaan voor de momenten wanneer er onvoldoende zon is. Deze energie wordt bijvoorbeeld gebruikt voor het opladen van de elektrische vorkheftrucks. Naast het distributiecentrum in Lokeren heeft Fluvius trouwens ook al zonnepanelen geplaatst in de sites Melle, Sint-Niklaas, Ereembodegem, Turnhout en Deurne. In 2018 kwam daar de vernieuwde site in Mechelen bij.

Green Energy Park

In de gemeente Zellik werkt Fluvius mee aan een project van een CO₂-neutraal slim net ('Green Energy Park'); dit net zal onder meer instaan voor de bevoorrading van 72 bedrijven op het plaatselijk researchpark.

Living Tomorrow

Het bestaande contract met Living Tomorrow werd hernieuwd en verlengd voor de periode 2018-2024. Deze samenwerking draait in hoofdzaak rond enkele thema's, zoals smart cities en sensibilisering over leven en werken in de toekomst.

Flexhub

Ten slotte is Fluvius één van de partners achter 'Flexhub'. Alle Belgische distributienetoperatoren en Elia werkten samen om een IT-systeem ('data hub') voor flexibiliteit op de elektriciteitsmarkt tot stand te brengen. Dit systeem laat toe snel te berekenen hoeveel flexibiliteit een grote verbruiker of groep van verbruikers in een bepaalde periode heeft geleverd. Flexhub vervult zo een belangrijke rol in de transitie van de energiemarkt.

Ecobossen-project

In 2016 is toenmalig Eandis gestart met zijn ecobossen-project. Dit is gekoppeld aan de bedrijfsdoelstelling om de CO₂-uitstoot per werknemer tegen 2020 met minstens 20 % te verminderen. De concrete resultaten van de eigen milieu-inspanningen bepalen de omvang van de oppervlakte nieuw bos die wordt aangelegd. Dit mechanisme spoort de medewerkers aan in hun inspanningen voor duurzame mobiliteit en ondersteunt de lokale besturen in hun engagement om de eigen klimaatdoelstellingen te behalen.

Zo werd al in Duffel 1,3 ha nieuw bos aangeplant met ongeveer 3 000 inheemse bomen. In maart 2018 hebben onze medewerkers in Ninove 1 hectare bos aangeplant. Deze actie loopt over vijf jaar, voortaan binnen Fluvius.

Eandis en Infrax ontwikkelen proefproject 'zonedelen'

Om de productie van hernieuwbare energie een boost te geven en om wie zelf geen zonnepanelen heeft te laten meegenieten van het rendement, wil de Vlaamse Regering 'zonedelen' mogelijk maken.

De focus ligt op residentiële netgebruikers die geen zonnepanelen (PV) op hun eigen dak kunnen of willen plaatsen en eigenaars van grote daken die hun dak willen ter beschikking stellen voor een grote zonnepaneleninstallatie. Wie mee investeert in een zonnepaneleninstallatie zal dit onmiddellijk verrekend zien op de eigen energiefactuur.

Voor deze nieuwe toepassing dient nog de nodige regelgeving te worden uitgewerkt. De distributienetbedrijven en de leveranciers zullen samen deze nieuwe datadienst uittesten om de technologie te verfijnen en op punt te zetten. De bedoeling is om 'zonedelen' zo snel mogelijk in heel Vlaanderen mogelijk te maken.

VERKLARENDE WOORDENLIJST

- AREI: Algemeen Reglement Elektrische Installaties
- AVAA: Algemene Voorwaarden Aanleg- en Aansluitingswerken
- BEN: Bijna Energie Neutraal
- BENOveren: Nog beter renoveren naar een zo duurzaam mogelijke woning
- CPT: Clean Power for Transport, Vlaams actieplan voor duurzamere mobiliteit
- CREG: Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (federale regulator)
- DIS: Decreet Intergemeentelijke Samenwerking
- DMS: Distribution Management System, voor actief beheer van (slimme) netten
- DLB: Decreet Lokaal bestuur
- DNB: Distributienetbeheerder
- EAN-code: European Article Numbering, unieke identificatiecode voor elke aansluiting
- EDLB: Energiediensten voor Lokale Besturen
- EPC: Energieprestatiecertificaat
- FIV's: Financieringsverenigingen
- Fluvius OV: Fluvius Opdrachthoudende Vereniging, maatschappij waarin de statutaire ex-Infrax medewerkers zijn ondergebracht
- Fluvius SO: Fluvius System Operator, werkmaatschappij van de netbeheerders
- FttH: Fiber-to-the-Home, glasvezelnetwerk tot bij de klant
- LAC: Lokale Adviescommissie, overlegorgaan voor klanten met betaalmoelijkheden
- L-gas / H-gas: laag- en hoogcalorisch aardgas
- LNE: Departement Omgeving, luik Leefmilieu, Natuur en Energie van de Vlaamse overheid
- LRB: Lokale Relatiebeheerder, aanspreekpunt vanuit Fluvius voor gemeenten en grote klanten
- NT: normaal tarief (enkel dagtarief, versus TUT)
- OV: Openbare verlichting
- OV's: Opdrachthoudende verenigingen
- P1-poort: van de digitale meter, waarop applicaties van derden kunnen aansluiten
- PV: fotovoltaïsche- of zonnepanelen
- RBC: Regionaal Bestuurscomité
- REG: Rationeel Energiegebruik
- ROV's: Regionaal Objectiveerbare Verschillen rond distributienetbeheer en tariefverschillen
- S1-poort: van de digitale meter, die aan hogere snelheid dan de P1-poort gegevens uitwisselt
- SODV: Sociale openbardienstverplichtingen, door de overheid opgelegde ondersteunende maatregelen voor klanten met betaalmoelijkheden
- TUT: tweevoudig uurtarief (dag/nacht-tarief, versus NT)
- VEA: Vlaams Energie Agentschap
- VEB: Vlaams Energie Bedrijf
- VREG: Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt
- V-test: Module op www.vreg.be om de prijzen van de energieleveranciers te vergelijken
- WKK: Warmtekrachtkoppeling, gezamenlijk opwekken via een motor van warmte en (elektrische) kracht
- X-factor: door de VREG opgelegde synergie- en efficiëntiebesparing n.a.v. de fusie tussen Eandis en Infrax

